

**THE STUDENT SCIENTIFIC SOCIETY OF THE PEDIATRICS DEPARTMENT №2
OF THE NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY AS A CRITICAL COMPONENT IN SHAPING
THE FUTURE PEDIATRIC PHYSICIAN AND RESEARCHER****Bogomolets National Medical University (Kyiv, Ukraine)****t_shevtsova@ukr.net**

During the pandemic and the ongoing war with Russia, special attention is paid to the quality of training of healthcare professionals, which affects the quality of medical care provided to the population.

This study aimed to analyse the methodological and organisational principles of the student scientific club of the Department of Paediatrics №2 of the Bogomolets National Medical University in obtaining special and general competencies by applicants for higher education in Paediatrics, speciality 222 "Medicine".

At the Bogomolets National Medical University, the student scientific movement is traditionally united into student scientific clubs and the O.A. Kisel Student Scientific Society, which have become an integral part of the educational process at the NMU and the formation of the personality of the future doctor and scientist.

The activities of the Student Scientific Society of the Department of Paediatrics No. 2 are primarily aimed at developing the skills of scientific research, public presentations and scientific discussion among the club's students. An essential part of the work of the student scientific club is also the deepening and improvement of knowledge in Paediatrics as a necessary component of the formation of the principles of continuous professional development for future doctors. Therefore, the research work of students in the field of Paediatrics at NMU actively stimulates their personal and intellectual growth and allows them to deepen their knowledge and special and professional competencies, practical skills, level of preparation for OSCE-2 exams and encourages applicants for higher medical education to continuous self-improvement.

Key words: student scientific circle, research work, students of higher medical education, professional competences.

Introduction.

During the pandemic and the ongoing war with Russia, special attention is paid to the quality of training of healthcare professionals. The quality of medical care provided to the country's population in the extremely difficult conditions of today depends on it. Higher medical education institutions are taking all necessary measures to improve the educational process and master special and general competencies of future paediatricians and young scientific students [1]. After all, as the prominent Ukrainian paediatrician and corresponding member of the National Academy of Sciences of Ukraine, National Academy of Medical Sciences of Ukraine, Professor V.M. Sidelnikov emphasised: "The diagnostic and treatment process itself has certain features of scientific research".

Thus, modern training of higher medical education students in "Medicine" and "Paediatrics" is aimed at perfecting the mastery of specialised disciplines, among which an important place is occupied by Paediatrics, whose task is to obtain thorough knowledge and skills in diagnosis, treatment and prevention of childhood diseases. This contributes to forming an integrated system of professional competencies for future paediatricians and family doctors as generalists.

Undoubtedly, an important component in this process is the participation of higher medical education students in the work of student scientific clubs at specialised departments, which allows them to significantly deepen and improve their knowledge of paediatrics, improve their practical skills, gain the first experience of scientific research, public speaking and discussion in the circle of club members.

It is during the first research work that future paediatricians have to demonstrate their intellectual capabilities

as future scientists and doctors, formulate the idea and design of a research study, and justify the results. In other words, such research work forms the need for higher medical education students to acquire additional knowledge and skills, activates their creative thinking, and promotes responsibility and the ability to defend their opinions in the course of a report or scientific discussion [2, 3].

In addition, a student scientific club is undoubtedly an important factor in the formation of a future doctor's professional competencies [3].

We agree with Myronenko O. V. et al. (2023) that it forms students' interest and need for scientific development, promotes scientific independence, increased organisation, conscious attitude to learning, deepening and consolidation of knowledge gained in the learning process, and especially: communication and communication with peers and like-minded people [4].

It is important that the future paediatrician already during his/her university studies gets acquainted with the basics of research work, forms his/her first scientific commitments and the principles of scientific knowledge in a certain scientific field of paediatrics based on evidence-based and personalised medicine.

These are the principles that guide the teaching staff of the Department of Paediatrics №2 of the Bogomolets National Medical University (Head of the Department – Corresponding Member of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine, Professor Volosovets O.P.) in ensuring the work of the student scientific club of our department, which has long been a reference among other paediatric departments in the country.

The aim of the study.

To analyse the methodological and organisational principles of the work of the student scientific club of the Department of Paediatrics No. 2 of the Bogomolets National Medical University in obtaining special and general competences by applicants for higher education in Paediatrics, speciality 222 "Medicine".

Main part.

At the main educational institution of higher medical education, the Bogomolets National Medical University, the student scientific movement is traditionally united into student scientific clubs and the O. A. Kysel Student Scientific Society, which have become an integral part of the educational process at the NMU and the formation of the personality of a future doctor and researcher.

According to the "Regulations on the Student Club of the Bogomolets National Medical University": "The Student Scientific Club (hereinafter referred to as the SSC) is a voluntary association of students for mastering the skills of conducting scientific research and in-depth study of the discipline, who can successfully combine such activities with studying in their free time (or specially provided time). A SSC is an association of students engaged in research activities on a non-commercial basis. SSC are intended to stimulate active creative work of students in studying and mastering a speciality, identify the most gifted among students, and create conditions for their creative growth" [5].

The purpose of the SSC of the Department of Paediatrics No. 2 is to educate its members in the skills of research work and apply them in the independent activity of this area. It also aims to identify the most capable and talented students inclined to research work, who in the future, will become scientific and pedagogical workers and qualified medical specialists.

The main objectives of the SSC of the Department of Paediatrics No. 2 of NMU are:

- involvement of those students who show interest in research work and deepening their knowledge and skills in Paediatrics;
- assistance in mastering the modern methodology of scientific research based on evidence-based medicine and skills of independent scientific research, principles of academic integrity;
- development of scientific and clinical thinking, analytical skills, broadening of one's outlook and erudition;
- stimulation of interest in continuous professional self-improvement and laying the foundation for continuous professional development of future paediatric and family doctors;
- involvement of students in the club to participate in research in the scientific direction of the Department of Paediatrics No. 2;
- ensuring the participation of students-members of the Department in university and interuniversity conferences, the annual All-Ukrainian scientific and practical conference with international participation "Topical Issues of Paediatrics" – Sidelnykovsky readings, competitions of scientific student works, etc.

The Department of Paediatrics No. 2 of NMU has a long tradition of student scientific clubs as an important component in forming a future paediatrician and young scientist. Such prominent paediatricians established them, heads of the Department of Hospital Paediatrics of the Bogomolets Kyiv Medical Institute (now the De-

partment of Paediatrics No. 2 of NMU) as Corresponding Member of the Academy of Medical Sciences of the USSR, Professor Khokhol O.M., Professor Rudnev I.M. and Corresponding Member of the National Academy of Sciences and the Academy of Medical Sciences of Ukraine, Professor Sidelnykov V.M., who constantly paid attention to the quality training of paediatric staff and the renewal of the teaching staff of the department.

Among the former students of the department, there are more than 20 doctors, candidates of medical sciences and doctors of philosophy in the speciality "Paediatrics". Among the well-known professors and lecturers, members of the SSC of the Department of Hospital Paediatrics of KMI (now the Department of Paediatrics No. 2 of NMU) were: Corresponding Member of the National Academy of Medical Sciences of Ukraine, Professor Volosovets O.P., professors: Kazak S.S., Kuzmenko A.Y., Rudnev O.M., Prokhorova M.P., Kryvopustov S.P., associate professors Shafarenko G.V., Migal V.G., Tereshchenko L.V., Tsareva N.M., Cherniy O.F., Mozyrska O.V. and others.

Each of the scientific supervisors of the SSC of the Department of Paediatrics No. 2 of NMU (Associate Professor Makarenko M.O., Associate Professor Balykina N.V., Associate Professor Shevtsova T.I.) actively and creatively worked with students of the club and shared and continue to share with them their knowledge and extensive practical experience and instil in their students the skills of scientific research and the principles of academic integrity.

The supervisor of the SSC should carry out effective management of the work of the group and, together with the head of the department and other teachers, is responsible for the results of its activities, reports according to the meeting plan at the methodological meetings of the department at the end of each semester and prepares materials for the general scientific report of the department at the end of the academic year. All materials on the work of the department's club are constantly published on the department's and university websites.

The head of the group assists the SSC supervisor in all organisational and day-to-day issues of its work. He or she is elected by the students at the first meeting of the SSC at the beginning of the academic year. Every student of NMU who participates actively in its activities and is constantly present at its meetings can become a member of the scientific group of our department. An important element of the democratic nature of our club's activities is accepting all interested NMU students, regardless of course and faculty, including foreign citizens. During the pandemic, when most of the club meetings were forced to be held remotely, Zaporizhzhia State University of Medicine and Pharmacy students joined and actively participated in its meetings. We continue this good tradition in wartime.

This allows students from different medical universities and countries to actively communicate in formal and informal settings, to enrich themselves with new knowledge mutually and to form friendly relations for the future. It should be noted that in the long run, this will contribute to the formation of joint research and inter-university cooperation. This is especially evident during the participation of our students in the traditional annual Sidelnykovsky Readings when they are

involved in scientific sectional meetings in person or on-line.

Also, the teachers of the Department of Paediatrics №2 of NMU, together with their students, are actively involved in various scientific, volunteer and outreach activities of the university's Kysel Student Scientific Society and the Medical Faculty №3 of NMU, such as paediatric brain-rings, quizzes "What? Where? When?", the university's "Donor Day", etc.

Thus, participation in the work of the SSC contributes to the formation of our students not only as future doctors and researchers but also as patriots and people who are not indifferent to other people's misfortunes.

Every year, 30-40 students participate in the SSC at the Department of Paediatrics No. 2 of NMU. The most active among them are usually senior students of NMU, who are more conscious of their intellectual and professional growth.

The main forms of work of the Department of Paediatrics № 2's SSC are general meetings on topical issues of paediatrics and neonatology and active practical work of higher medical education students of the Bogomolets National Medical University and other higher medical education institutions at the clinical bases of the Department under the guidance of the head of the group and the most experienced teachers of the Department on examination and clinical analysis of the most challenging patients.

Holding monthly meetings of the SSC according to the plan, which is approved in advance at the meeting of the Department at the beginning of the current academic year and published on the Department's website, contributes to the sustainable deepening of theoretical knowledge and practical skills in Paediatrics by the students of the SSC. It also disciplines applicants for higher medical education and forms their first skills of research work and academic integrity, communication in a scientific team of like-minded people, preparation of literature reviews on topical issues of modern Paediatrics.

As a rule, the topics of SSC meetings are diverse and reflect the current challenges facing paediatric science and practice. The following topics are of great interest to the members of the Club: Prevention of intrauterine infection of the fetus; Collection of material for scientific research, biostatistical processing of research results; Current problems of paediatric allergology; Allergic skin lesions in children; Methods of biostatistics in paediatrics; Adaptation of children born to mothers with COVID-19; Features of respiratory therapy in pre-term infants; Hyperbilirubinaemia in infants; Correction of haemorrhagic syndrome in children.

During the meetings, students actively present their research, literature reviews and demonstrations of complex clinical cases.

Classes at the SSC of the Department of Paediatrics No. 2 of NMU include theoretical sessions and clinical rounds. The theoretical part is devoted to the most pressing issues of modern paediatrics (special attention is paid to the problems of neonatology, paediatric allergy, cardiology, infectious diseases). The meetings of the group discuss complex clinical cases (including HIV infection and COVID-19 in newborns), modern research methodology, discussion of the first scientific papers of the group's students, literature reviews, etc. An important place is occupied by working with the students in

the context of instilling the principles of academic integrity in them.

The Department's SSC meetings include a variety of modern work formats: offline meetings at the Department's clinical sites, online conferences on planned research topics, and extended joint meetings with members of the SSC of other departments of the University, in particular, the Departments of Obstetrics and Gynaecology №2 and №3 of NMU and the Department of Paediatrics №4 of NMU.

Despite the quarantine during the COVID-19 pandemic, the SSC of the Department of Paediatrics №2 of NMU continued to work on schedule but in a remote format. It should be noted that today's challenges have indirectly contributed to increasing the level of mastery of modern information and online technologies by teachers and students, which has significantly expanded the possibilities of scientific research, introduced students to artificial intelligence, and improved their communication skills in the field of research.

When holding the SSC meetings, we took into account the significant interest of higher medical education students in the practical component of their training, which was confirmed by a survey of our students, according to which 94.6% of the students surveyed stressed the need for more profound mastery of practical skills [6].

Thus, it is no coincidence that the most popular among them were thematic trainings and master classes involving the most experienced teachers of the department, who help students master practical skills and the principles of scientific research. Each lecturer of our department is a specialist in a particular scientific field and has the full ability to advise and provide the necessary and competent assistance to a student member of the club on practical and scientific issues. An essential part of the work of the SSC is training 6th-year students for the OSCE-2 exam at the "Initial and Resuscitation Care for Newborns" station. At the club's meetings, students learn and master the skills of providing emergency care to children and modern methods of allergy diagnosis: FeNo-test and Prick-test, and learn to perform spirometry.

In addition, the Department's staff conducts clinical rounds with the students and ongoing consultations with the students on their research work, including in a remote format. The SSC classes are taught by the Department's faculty members who have extensive experience in teaching and research. The results of the student's work are published annually in NMU's scientific journals, particularly the Ukrainian Scientific and Medical Youth Journal.

Every year, the Department of Paediatrics No. 2 of NMU prepares students to participate in All-Ukrainian Student Conferences and international forums. In 2019, Lilia Korkh, a member of our club (later a postgraduate student of our Department), won the All-Ukrainian Student Olympiad in Paediatrics.

And in 2023, Daria Yasynovska, a 5th-year student of the Medical Faculty №2 of NMU, who is an active member of the SSC of the Department of Paediatrics №2, took part in the 18th Warsaw International Medical Congress, which took place on 21-23 April 2023 at the Warsaw Medical University, which has a cooperation and student exchange agreement with NMU. She

presented the work "Clinical case of oral allergic syndrome in a child with birch allergy", carried out under the scientific supervision of the assistant of the Department, Doctor of Philosophy Maria Kryvopustova. Oral allergic syndrome, or pollen-food allergy syndrome, is an IgE-mediated immediate allergic reaction caused by a cross-reaction between pollen and food antigens, such as fruit. In Europe, the prevalence of this syndrome among patients with pollen allergy reaches almost 50%. This was the focus of this clinical case study, which demonstrated the modern capabilities of paediatric molecular allergology and aroused considerable interest among the forum participants. This area is in line with modern approaches to personalised paediatrics and improving the quality of life of children. It will continue to be in the focus of the Department's research and club members.

The club's students have also repeatedly won prizes in the NMU student essay competition. Active work in the SSC allowed many of our students to receive recommendations for postgraduate studies, contributing to their further scientific growth and professional development.

Students' scientific activities are also motivated at NMU by obtaining additional points to the graduate rat-

ing when applying for internships and subsequent employment.

Students actively involved in the work of the SSC are an effective reserve for higher medical education institutions to renew scientific and scientific-pedagogical staff in the future.

Conclusions.

Thus, the Student Scientific Club of the Department of Paediatrics No. 2 activities are aimed primarily at developing the skills of scientific research, public presentations and scientific discussion among students. An essential part of the work of the SSC is also the deepening and improvement of knowledge in paediatrics as a necessary component of the formation of the principles of continuous professional development for future doctors. Thus, the research work of students at NMU actively stimulates their personal and intellectual growth, positively affects the quality of professional training and allows them to deepen their knowledge and special and professional competencies, practical skills, and level of preparation for OSCE-2 exams and encourages students to continue self-improvement.

DOI 10.29254/2077-4214-2024-1-172-310-318

УДК 378.091.8:061-08:001.89

Шевцова Т. І., Салтанова С. Д.

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ГУРТОК КАФЕДРИ ПЕДІАТРІЇ № 2 НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА У СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНЬОГО ДИТЯЧОГО ЛІКАРЯ ТА ДОСЛІДНИКА

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ, Україна)

t_shevtsova@ukr.net

У роки пандемії та триваючої війни з росією особлива увага приділяється якості підготовки медичних працівників від чого залежить якість надання медичної допомоги населенню.

Метою цього дослідження був аналіз методологічних та організаційних засад роботи студентського наукового гуртка кафедри педіатрії № 2 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця в отриманні спеціальних та загальних компетентностей здобувачами вищої освіти з Педіатрії за спеціальністю 222 «Медицина».

У Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця студентський науковий рух традиційно об'єднаний у студентські наукові гуртки і Студентське наукове товариство імені О.А. Киселя, що стали невіддільною частиною освітнього процесу у НМУ та становлення особистості майбутнього лікаря і вченого.

Діяльність СНГ кафедри педіатрії № 2 спрямована, перш за все, на формування у студентів-гуртківців навичок наукового пошуку, публічних доповідей і наукової дискусії. Важливою складовою роботи СНГ також є поглиблення та удосконалення знань з Педіатрії як необхідної складової формування у майбутніх лікарів засад їх безперервного професійного розвитку. Отже, науково-дослідна робота студентів у сфері Педіатрії у НМУ активно стимулює їх особистісне й інтелектуальне зростання та дозволяє поглибити знання і спеціальні та фахові компетентності, практичні навички, рівень підготовки до складання іспитів OSCE-2 і спонукає здобувачів вищої медичної освіти до постійного самовдосконалення.

Ключові слова: студентський науковий гурток, науково-дослідна робота, здобувачі вищої медичної освіти, фахові компетентності.

Вступ.

У роки пандемії та триваючої війни з росією особлива увага приділяється якості підготовки медичних працівників. Від цього залежить якість надання медичної допомоги населенню країни у вкрай складних умовах сьогодення. У зв'язку з цим заклади вищої медичної освіти вживають усіх необхідних заходів щодо

поліпшення навчального процесу та опанування здобувачами вищої освіти спеціальними та загальними компетентностями майбутнього дитячого лікаря і молодого вченого [1]. Адже, як підкреслював видатний український вчений-педіатр, член-кореспондент НАН України, НАМН України, професор Сідельников

В.М.: «Сам діагностичний та лікувальний процес по суті має певні риси наукового дослідження».

Отже, сучасна підготовка здобувача вищої медичної освіти за спеціальністю «Медицина» та «Педіатрія» має за мету досконале опанування профільними навчальними дисциплінами, серед яких важливе місце займає саме Педіатрія, завданням якої є отримання ґрунтовних знань і умінь щодо діагностики, лікування та профілактики дитячих хвороб. Саме це сприяє формуванню цілісної системи професійних компетенцій майбутніх дитячих та сімейних лікарів, як лікарів-універсалів.

Безумовно, важливою складовою у цьому процесі є участь здобувачів вищої медичної освіти у роботі студентського наукового гуртка на профільних кафедрах, що дає їм можливість суттєво поглибити і покращити знання з Педіатрії, удосконалити свої практичні навички, отримати перший досвід наукового пошуку, публічного виступу і обговорення його у колі гуртківців.

Саме під час виконання першої дослідницької наукової роботи майбутні дитячі лікарі мають продемонструвати свої інтелектуальні можливості майбутнього науковця та лікаря, сформулювати ідею та дизайн наукового дослідження та обґрунтувати отримані результати. Тобто, така науково-дослідна робота формує у здобувачів вищої медичної освіти потребу в опануванні додатковими знаннями й вміннями, активує їх творче мислення, а також сприяє вихованню відповідальності та вмінню відстоювати свою думку у процесі доповіді або наукової дискусії [2, 3].

Крім того, студентський науковий гурток, безумовно, є важливим чинником формування професійних компетенцій майбутнього лікаря [3].

Ми згодні з Мироненко О.В. та співавторами (2023) в тому, що це формує у студентів інтерес і потребу до наукового розвитку, сприяє науковій самостійності, підвищенню організованості, свідомого ставлення до навчання, поглибленню й закріпленню отриманих у процесі навчання знань, а особливо: спілкуванню та комунікації з однолітками та однодумцями [4].

Важливо, що майбутній дитячий лікар вже під час свого університетського етапу навчання знайомиться з основами науково-дослідної роботи, формує свої перші наукові прихильності та засади наукового пізнання у певній науковій сфері Педіатрії на засадах доказової та персоналізованої медицини.

Саме такими принципами керується викладацький колектив кафедри педіатрії № 2 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (завідувач кафедри – член-кореспондент НАМН України, професор Волосовець О.П.) у забезпеченні роботи студентського наукового гуртка нашої кафедри, яка тривалий час є опорною серед інших педіатричних кафедр країни.

Мета дослідження.

Аналіз методологічних та організаційних засад роботи студентського наукового гуртка кафедри педіатрії № 2 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця в отриманні спеціальних та загальних компетентностей здобувачами вищої освіти з Педіатрії за спеціальністю 222 «Медицина».

Основна частина.

У головному освітньому закладі вищої медичної освіти – Національному медичному університету імені О.О. Богомольця студентський науковий рух традиційно об'єднаний у студентські наукові гуртки і Студентське наукове товариство імені О.А. Киселя, що стали невіддільною частиною освітнього процесу у НМУ та становлення особистості майбутнього лікаря і дослідника.

Згідно «Положення про студентський гурток Національного медичного університету імені О.О. Богомольця»: «Студентський науковий гурток (далі – СНГ) є добровільним об'єднанням студентів для опанування навичок проведення наукових досліджень та поглибленого вивчення дисципліни, які спроможні успішно поєднати таку діяльність із навчанням у вільний від занять час (або спеціально наданий час). СНГ є об'єднанням студентів, що займаються науковою діяльністю на некомерційній основі. СНГ покликані стимулювати активну творчу працю студентів у процесі навчання і опанування спеціальністю, виявляти серед студентів найобдарованіших, створювати умови для їх творчого зростання». [5].

Метою роботи СНГ кафедри педіатрії № 2 є виховання у його членів академізму в навичках науково-дослідної роботи та застосування їх у самостійній діяльності даного напрямку, а також виявлення найбільш здібних і талановитих, схильних до науково-дослідної роботи студентів, які у перспективі стануть науково-педагогічними працівниками та кваліфікованими лікарями-спеціалістами.

Основними завданнями СНГ кафедри педіатрії № 2 НМУ є:

- залучення до роботи тих студентів, які виявляють інтерес до науково-дослідної роботи та поглиблення своїх знань та умінь з Педіатрії;

- сприяння в опануванні сучасною методологією наукового пошуку на засадах доказової медицини та навичками проведення самостійних наукових досліджень, принципами академічної доброчесності;

- розвиток наукового та клінічного мислення, аналітичних здібностей, розширення свого світогляду та ерудиції;

- стимуляція інтересу до постійного професійного самовдосконалення та закладення основ безперервного професійного розвитку майбутніх дитячих та сімейних лікарів;

- залучення студентів-гуртківців до участі у дослідженнях за науковим спрямуванням кафедри педіатрії № 2;

- забезпечення участі студентів-гуртківців кафедри в університетських та міжуніверситетських конференціях, щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання педіатрії» – Сідельниківських читань, конкурсах наукових студентських робіт тощо.

На кафедрі педіатрії № 2 НМУ існують давні традиції роботи студентського наукового гуртка як важливої складової у становленні майбутнього дитячого лікаря та молодого вченого. Вони закладались такими видатними вченими-педіатрами, завідувачами кафедри госпітальної педіатрії Київського медичного інституту імені академіка О.О. Богомольця (нині кафедра педіатрії № 2 НМУ) як членом-кореспондентом АМН СРСР, професором Хохол О.М., професором

Рудневим І.М. та членом-кореспондентом НАН та АМН України, професором Сідельниковим В.М., які постійно приділяли увагу якійсній підготовці педіатричних кадрів та оновленню професорсько-викладацького складу кафедри.

З-поміж колишніх гуртківців кафедри нараховується понад 20 докторів, кандидатів медичних наук та докторів філософії за спеціальністю «Педіатрія». Серед відомих професорів та викладачів, членами СНГ кафедри госпітальної педіатрії КМІ (нині кафедри педіатрії № 2 НМУ) свого часу були: член-кореспондент НАМН України, професор Волосовець О.П., професори: Казак С.С., Кузьменко А.Я., Руднев О.М., Прохорова М.П., Кривопустов С.П., доценти Шафаренко Г.В., Мігаль В.Г., Терещенко Л.В., Царьова Н.М., Черній О.Ф., Мозирська О.В. та інші.

Кожен з наукових керівників СНГ кафедри педіатрії № 2 НМУ (доц. Макаренко М.О., ас. Баликіна Н.В., доц. Шевцова Т.І.) активно і творчо працювали зі студентами-гуртківцями й ділились та продовжують ділитися з ними своїми знаннями і великим практичним досвідом та прищеплюють вихованцям навички наукового пошуку та принципи академічної доброчесності.

Науковий керівник СНГ має здійснювати ефективний менеджмент щодо роботи гуртка та разом із завідувачем кафедри й іншими викладачами несе відповідальність за результати його діяльності, звітує згідно з планом засідань на методичних нарадах кафедри наприкінці кожного семестру і готує матеріали до загального наукового звіту кафедри наприкінці навчального року. Усі матеріали щодо роботи гуртка кафедри постійно оприлюднюються на сайтах кафедри та Університету.

Староста гуртка допомагає науковому керівнику СНГ у всіх організаційних і поточних питаннях його роботи. Він обирається студентами-гуртківцями на першому засіданні СНГ на початку навчального року. Членом наукового гуртка нашої кафедри може стати кожен студент НМУ, який бере активну участь у його діяльності та постійно присутній на його засіданнях. Важливим елементом демократизму діяльності нашого гуртка є прийняття до його лав усіх зацікавлених студентів НМУ незалежно від курсу та факультету, зокрема й іноземних громадян. У пандемічні часи, коли більшість засідань гуртка вимушено проводилось у дистанційному форматі, до його засідань долучались і брали активну участь студенти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету. Таку добру традицію ми зберігаємо і нині у воєнні часи.

Це дозволяє студентській молоді із різних медичних вишів та країн активно спілкуватись у формальних та неформальних обставинах, взаємобачуватися новими знаннями й формувати дружні відносини на майбутнє. Зазначимо, що у перспективі це буде сприяти формуванню спільних наукових досліджень та міжуніверситетській кооперації. Особливо яскраво це проявляється під час участі наших вихованців у традиційних щорічних Сідельниковських читаннях, коли вони очолюють або в онлайн-форматі залучені до роботи у наукових секційних засіданнях.

Також викладачі кафедри педіатрії № 2 НМУ разом зі своїми вихованцями активно долучаються до різноманітних наукових, волонтерських та інфор-

маційно-просвітницьких заходів університетського Студентського наукового товариства імені О.А. Киселя та медичного факультету № 3 НМУ, таких як: педіатричні брейн-ринги, вікторини «Що? Де? Коли?», університетський «День донора» тощо.

Таким чином, участь у роботі СНГ сприяє становленню наших вихованців не тільки як майбутніх лікарів та дослідників, але й патріотів і небайдужих до чужої біди людей.

Щорічно в СНГ кафедри педіатрії № 2 НМУ займаються до 30–40 студентів. Серед них найбільш активними, як правило, є студенти старших курсів НМУ, які, вочевидь, більш усвідомлено підходять до свого інтелектуального та професійного зростання.

Основними формами роботи СНГ кафедри педіатрії № 2 є загальні засідання з актуальних питань педіатрії та неонатології та активна практична робота здобувачів вищої медичної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця та інших закладів вищої медичної освіти на клінічних базах кафедри під проводом керівника гуртка та найбільш досвідчених викладачів кафедри щодо обстеження і клінічного аналізу найскладніших хворих.

Проведення засідань СНГ щомісяця згідно з планом, що заздалегідь затверджується на засіданні кафедри на початку поточного навчального року та оприлюднюється на сайті кафедри, сприяє сталому поглибленню студентами-гуртківцями теоретичних знань і практичних навичок з Педіатрії. Це також дисциплінує здобувачів вищої медичної освіти й формує у них перші навички науково-дослідницької роботи та академічної доброчесності, спілкування у науковому колективі однодумців, підготовку оглядів літератури з актуальних питань сучасної Педіатрії.

Як правило, тематика засідань СНГ різнопланова і відображає сучасні виклики, що постають перед педіатричною наукою і практикою. Велику зацікавленість гуртківців викликає така тематика засідань СНГ: Профілактика внутрішньоутробного інфікування плода; Збір матеріалу для наукового дослідження, біостатистична обробка результатів дослідження; Актуальні проблеми дитячої алергології; Алергічні ураження шкіри у дітей; Методи біостатистики у педіатрії; Адаптація дітей, народжених від хворих на COVID-19 матерів; Особливості респіраторної терапії у передчасно народжених дітей; Гіпербілірубінемія у немовлят; Корекція геморагічного синдрому у дітей.

Під час засідань студенти активно виступають з доповідями щодо власних досліджень, оглядами літератури та демонстраціями складних клінічних випадків.

Заняття в СНГ кафедри педіатрії № 2 НМУ охоплюють як теоретичні засідання, так і клінічні обходи. Теоретична частина присвячується найбільш актуальним питанням сучасної педіатрії (особлива увага приділяється проблемам неонатології, дитячої алергології, кардіології, інфектології). На засіданнях гуртка розглядаються складні клінічні випадки (у тому числі ВІЛ-інфекція та COVID-19 у новонароджених), питання сучасної методології наукового дослідження, обговорення перших наукових праць студентів-гуртківців, огляди літератури тощо. Важливе місце займає робота з гуртківцями у контексті прищеплення їм принципів академічної доброчесності.

Засідання СНГ кафедри включають різноманітні сучасні формати роботи: засідання в режимі офлайн на клінічних базах кафедри, онлайн-конференції щодо запланованих наукових тем, у тому числі розширені сумісні засідання з членами СНГ інших кафедр Університету, зокрема кафедри акушерства та гінекології № 2, № 3 НМУ та кафедрою педіатрії № 4 НМУ.

Попри карантин під час пандемії COVID-19, СНГ кафедри педіатрії № 2 НМУ продовжував працювати за графіком, але в дистанційному форматі. Необхідно зазначити, що виклики сьогодення опосередковано сприяли підвищенню рівня опановування викладачами та студентами сучасними інформаційними та онлайн-технологіями, що суттєво розширило можливості наукового пошуку, познайомило студентів зі штучним інтелектом, дозволило поліпшити їх комунікативні якості у сфері науково-дослідницької діяльності.

При проведенні засідань СНГ ми врахували значну зацікавленість здобувачів вищої медичної освіти саме у практичній складовій їх підготовки, що було підтверджено анкетуванням наших вихованців, за результатами якого 94,6% від кількості опитаних студентів наголосили на необхідності більш глибокого оволодіння практичними навичками [6].

Отже, не випадково, що найбільшу популярність у них мали тематичні тренінги та майстер-класи із залученням найбільш досвідчених викладачів кафедри, які допомагають студентам в оволодінні практичними навичками та засадами наукового пошуку. Необхідно зазначити, що кожен викладач нашої кафедри є спеціалістом в певній науковій сфері та має повну можливість проконсультувати й надати необхідну і компетентну допомогу студентів-гуртківцю з практичних та наукових проблем. Важливим розділом роботи СНГ є тренінг студентів-гуртківців 6-го курсу до складання іспиту OSCE-2 на станції «Початкова та реанімаційна допомога новонародженим». На засіданнях гуртка студенти ознайомлюються та опановують навички надання невідкладної допомоги дітям, сучасні методи алергодіагностики: FeNo-тестом та Prick-тестом, навчаються проводити спірометрію.

Окрім того, співробітниками кафедри проводяться зі студентами-гуртківцями клінічні обходи, поточні консультації студентів-гуртківців щодо виконання ними наукових робіт, зокрема й у дистанційному форматі. Заняття СНГ проводять викладачі кафедри, які мають значний досвід педагогічної та наукової діяльності. Результати роботи студентів-гуртківців щорічно публікуються у наукових часописах НМУ, зокрема в «Українському науково-медичному молодіжному журналі».

Щорічно кафедра педіатрії № 2 НМУ активно готує студентів для участі як у Всеукраїнських студентських конференціях, так і у міжнародних форумах. У 2019 році вихованка нашого гуртка Лілія Корх (згодом а-

пірант нашої кафедри) перемогла на Всеукраїнській студентській олімпіаді з Педіатрії.

А у 2023 році студентка 5 курсу медичного факультету № 2 НМУ Дар'я Ясиновська, яка є активним членом СНГ кафедри педіатрії № 2, взяла участь у роботі 18-го Варшавського міжнародного медичного конгресу, що відбувся 21–23 квітня 2023 року у Варшавському медичному університеті, який має договір про співпрацю та студентські обміни з НМУ. Вона представила роботу «Clinical case of oral allergic syndrome in a child with birch allergy», яка була виконана під науковим керівництвом асистента кафедри, доктора філософії Марії Кривоустової. Оральний алергічний синдром, або синдром пилково-харчової алергії є IgE-опосередкованою алергічною реакцією негайного типу, що спричинена перехресною реакцією між пилом і антигенами харчових продуктів, таких як фрукти. В Європі поширеність цього синдрому серед пацієнтів з алергією на пилок сягає майже 50%. Саме цьому і був присвячений розгляд цього клінічного випадку, який продемонстрував сучасні можливості молекулярної алергології дитячого віку та викликав значну зацікавленість учасників форуму. Цей напрямок відповідає сучасним підходам персоналізованої Педіатрії та покращенню якості життя дітей. Він і надалі буде у фокусі уваги наукових досліджень кафедри та гуртківців.

Також студенти-гуртківці неодноразово займали призові місця та перемогали в конкурсі студентських робіт НМУ. Активна робота в СНГ дала змогу багатьом нашим вихованцям отримати рекомендацію щодо навчання в аспірантурі та сприяла їхньому подальшому науковому зростанню і професійному становленню.

Наукова діяльність студентів також мотивується у НМУ отриманням додаткових балів до рейтингу випусника при його направленні на проходження інтернатури та наступному працевлаштуванні.

Студенти, які беруть активну участь у роботі СНГ є для закладів вищої медичної освіти дієвим резервом оновлення наукових і науково-педагогічних кадрів у майбутньому.

Висновки.

Таким чином, діяльність СНГ кафедри педіатрії № 2 спрямована, перш за все, на формування у студентів-гуртківців навичок наукового пошуку, публічних доповідей і наукової дискусії. Важливою складовою роботи СНГ також є поглиблення та удосконалення знань з Педіатрії як необхідної складової формування у майбутніх лікарів засад їх безперервного професійного розвитку. Отже, науково-дослідна робота студентів у НМУ активно стимулює їх особистісне й інтелектуальне зростання, позитивно впливає на якість професійної підготовки та дозволяє поглибити знання і спеціальні та фахові компетентності, практичні навички, рівень підготовки до складання іспитів OSCE-2 і спонукає здобувачів вищої медичної освіти до постійного самовдосконалення.

References / Література

1. Kuchyn YL, Lyman LV. Deyaki osoblyvosti pidgotovki maybutnikh doctoriv filisofii – medikov d Ukraini za umov viiny z rosieiu. Medichna osvita. 2023;3:149-155. DOI: <https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2023.3.14063>. [in Ukrainian].
2. Khmil OV, Kaskova LF, Khmil DO, Novikova SCh. Udoshkonalennya metodiv naukovo-doslidnykh robot studentiv u suchasnykh umovach. Materialy navchalno-naukovoї konferencii z miznarodnoyu uchasty Actualni problemy suchasnoi vishoi osvity v Ukraini; 2019; Poltava. Poltava: UMSA; 2019. s. 235-236. [in Ukrainian].

3. Khmil OV, Kaskova LF, Khmil DO, Novikova SCh, Silkova OV, Ulasevich LP, et al. Studentskiy naukoviy gurtok yak vazhliiviy chinnik formuvannya profesiynich kompetencyi maybutn'oho likarya. Perspektivy ta innovatsiyi nauky. 2023;1(19):553-563. [in Ukrainian].
4. Myronenko OV, Sanina NA, Turlyun TYe, Nikolenko LM. Students'kiy naukoviy gurtok yak mojlyvist' rozkruttya potencialu studentiv. Medychna osvita. 2023;1:71-75. DOI: [10.11603/m.2414-5998.2023.1.13546](https://doi.org/10.11603/m.2414-5998.2023.1.13546). [in Ukrainian].
5. NMU imeni OO Bogomoltsya. Nakaz NMU imeni OO Bogomoltsya № 660 vid 21.09.2021 "Pro zatverdzhennya Polojennya pro students'kiy naukoviy gurtok Nacional'nogo medychnogo universytetu imeni O.O. Bogomoltsya". Kyiv: NMU imeni OO Bogomoltsya; 2021. [in Ukrainian].
6. Volosovets OP, Naumenko OM, Tsybaliuk RS, Kryvopustov SP, Grischenko NV, Mozyrska OV, et al. Experience of training and certification in pediatric disciplines of students majoring in 222 "Medicine" specialty. CHILD'S HEALTH. 2023;18(6):446-452 DOI: [10.22141/2224-0551.18.6.2023.1632](https://doi.org/10.22141/2224-0551.18.6.2023.1632).

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ГУРТОК КАФЕДРИ ПЕДІАТРІЇ № 2 НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА У СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНЬОГО ДІТЯЧОГО ЛІКАРЯ ТА ДОСЛІДНИКА

Шевцова Т. І., Салтанова С. Д.

Резюме. У статті наведені дані щодо аналізу методологічних та організаційних засад роботи студентського наукового гуртка кафедри педіатрії № 2 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

Зазначено, що метою роботи СНГ кафедри є виховання у його членів академізму в навичках науково-дослідної роботи та застосування їх у самостійній діяльності даного напрямку, а також виявлення найбільш здібних і талановитих, схильних до науково-дослідної роботи студентів, які у перспективі стануть науково-педагогічними працівниками та кваліфікованими лікарями-спеціалістами, а до основних його завдань відносяться: залучення до роботи тих студентів, які виявляють інтерес до науково-дослідної роботи та поглиблення своїх знань та умінь з Педіатрії; сприяння в опануванні сучасною методологією наукового пошуку на засадах доказової медицини та навичками проведення самостійних наукових досліджень, принципами академічної доброчесності; розвиток наукового та клінічного мислення, аналітичних здібностей, розширення свого світогляду та ерудиції; стимуляція інтересу до постійного професійного самовдосконалення та закладення основ безперервного професійного розвитку майбутніх дитячих та сімейних лікарів; залучення студентів-гуртківців до участі у дослідженнях за науковим спрямуванням кафедри педіатрії № 2; забезпечення участі гуртківців кафедри в студентських та науково-практичних конференціях, у тому числі, міжнародних.

Описані традиції роботи СНГ та вклад його членів у розвиток педіатричної науки України. Представлені принципи роботи СНГ кафедри, обов'язки наукового керівника СНГ та його старости, участь професорсько-викладацького складу кафедри у роботі СНГ, роз'яснені умови членства у СНГ кафедри педіатрії № 2. Описані основні форми роботи СНГ та планування його діяльності. Викладена основна тематика засідань СНГ, її різноманітність та актуальність. Представлені сучасні формати роботи СНГ. Продемонстровано, що попри карантин під час пандемії COVID-19 та в умовах війни, що триває з росією, СНГ кафедри продовжує працювати за графіком, але в змішаному (оф – та онлайн) режимі. Представлено, що за результатами анкетування випускників нашого Університету, 94,6% здобувачів вищої медичної освіти зацікавлені в опануванні саме практичних навичок майбутнього дитячого лікаря. Наведені дані щодо участі та досягнень гуртківців у Всеукраїнських студентських конференціях, Всеукраїнській студентській олімпіаді, міжнародних форумах. Окрім наукових заходів, вихованці СНГ кафедри педіатрії № 2 беруть участь у волонтерських та інформаційно-просвітницьких заходах Університету, що сприяє їх становленню як патріотів і небайдужих до чужої біди людей. У статті сформульовані основні висновки та перспективи подальших досліджень. Зазначено, що діяльність СНГ кафедри педіатрії № 2 дає можливість поглибити знання з Педіатрії, отримати досвід науково-дослідної роботи, яка є важливою складовою у становленні майбутнього дитячого лікаря та молодого вченого, сприяє інтелектуальному та професійному зростанню гуртківців.

Ключові слова: студентський науковий гурток, науково-дослідна робота, здобувачі вищої медичної освіти, фахові компетентності.

THE STUDENT SCIENTIFIC SOCIETY OF THE PEDIATRICS DEPARTMENT №2 OF THE NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY AS A CRITICAL COMPONENT IN SHAPING THE FUTURE PEDIATRIC PHYSICIAN AND RESEARCHER

Shevtsova T. I., Saltanova S. D.

Abstract. This article showed the data analysis of methodological and organizational principles of the work of the student's scientific society of the Department of Pediatrics No2 of the Bogomolets National Medical University.

The work purpose of the scientific society is to cultivate proficiency among its members in scientific research skills and apply them during their personal work in this field, also to detect the most gifted and talented individuals with abilities to work in the scientific field, which in perspective would become scientific and pedagogical workers and qualified doctors. The main purposes of scientific society is: to engage those students who show an interest in science and have the need to deepen their knowledge and skills in the Pediatric field; facilitate mastery of nowadays methodology of scientific research on the basis of evidence-based medicine and skills of independent scientific research, principles of academic integrity; development of scientific and clinical reasoning, analytical abilities, expansion of worldview and erudition; stimulation of permanent professional self-development and giving the foundations for continuous professional development of future pediatric and family doctors; involvement of students to participate into scientific research according to scientific directions of Department of pediatrics No2; ensuring the participation of its members in scientific and practical conferences including conferences with international participation.

Describe the work traditions of the student scientific society and the contribution of its members to the development of pediatric science in Ukraine. Presented the principles of students' scientific society work, obligations of the scientific supervisor and its prefect, involvement of professors and teachers of the department in students' scientific

society work, and clarification of conditions of membership. Described main forms of students' scientific society work and planning of future activities. Presented main thematic focus and its variety and relevance, modern formats of work. Demonstrated that despite lockdown during the COVID – 19 pandemic and under the circumstances of war with Russia, the students scientific society continued its work according to the schedule, but in a mixed (online and offline) format. Based on the results of our university alumni survey, 94,6% of students are interested in acquiring specifically the skills of future pediatric doctors. Provided the data regarding participation and achievements of scientific society members in all-Ukrainian scientific conferences, All-Ukrainian Olympiad, and international forums. Aside from the scientific work, students of the Department of Pediatrics No 2 participate in both volunteer and scientific-enlightening events at our university, which contributes to their development as patriots and people who are not indifferent to the misfortune of others. This article formulated the main conclusions and perspectives of future research. It is noted that the work of students in scientific society gives abilities to deepen their knowledge in Pediatrics and to gain the experience of research, which is an important component in the formation of the future pediatric doctor and young researcher, facilitating the intellectual and professional growth of students.

Key words: student scientific circle, research work, students of higher medical education, professional competences.

ORCID and contributionship / ORCID кожного автора та їх внесок до статті:

Shevtsova T. I.: <https://orcid.org/0000-0003-1884-5987> ^{ABDF}

Saltanova S. D.: <https://orcid.org/0000-0002-4828-9339> ^{ABDF}

Conflict of interest / Конфлікт інтересів:

The authors declare no conflict of interest. / Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Corresponding author / Адреса для кореспонденції

Shevtsova Tetiana Ivanivna / Шевцова Тетяна Іванівна

Bogomolets National Medical University / Національний Медичний Університет ім. О.О. Богомольця

Address: Ukraine, 01024, Kyiv, 13 Shevchenko blv. / Адреса: Україна, 01024, м. Київ, б-р Тараса Шевченка 13

Tel.: +380661709272 / Тел.: +380661709272

E-mail: t_shevtsova@ukr.net

A – Work concept and design, B – Data collection and analysis, C – Responsibility for statistical analysis, D – Writing the article, E – Critical review, F – Final approval of the article / A – концепція роботи та дизайн, B – збір та аналіз даних, C – відповідальність за статистичний аналіз, D – написання статті, E – критичний огляд, F – остаточне затвердження статті.

Стаття надійшла 28.09.2023 року
Стаття прийнята до друку 29.02.2024 року

DOI 10.29254/2077-4214-2024-1-172-318-323

UDC 378.6:61.046-021.68:37.016:616.31-053.2

Sheshukova O. V., Polishchuk T. V., Mosiienko A. S.,

Trufanova V. P., Maksymenko A. I., Kazakova K. S., Bauman S. S.

METHODS OF ACTIVATION OF COGNITIVE ACTIVITY OF INTERNS DURING THE STUDY OF PAEDIATRIC DENTISTRY

Poltava State Medical University (Poltava, Ukraine)

t.polishchuk@pdmu.edu.ua

An important principle of postgraduate education is the use of methods to enhance the activity of interns. That is why preparing an intern for active professional activity requires the teacher to assess the level of his/her knowledge and help him/her understand the array of new information. The department staff has identified the best methods of activating the cognitive activity of interns during the study of paediatric dentistry, which can be used at the present stage in the training of future dentists.

It is essential to develop in interns the ability to perform productive activities when all the necessary medical diagnostic and therapeutic manipulations are performed by analogy with what was learnt in theoretical classes, but with the changes needed in each new situation, with each new young patient. Individualisation of training is manifested in the fact that each teacher teaches interns the basics of clinical thinking in practice and analyses all stages of the treatment and diagnostic process with its difficulties and mistakes directly on the example of a particular patient. One of the department's staff's important areas of work is involving interns in scientific work. Research creates awareness of actions and an understanding of one's role in value creation. With their scientific significance, the research results allow interns to experience real work. Therefore, developing a scientific approach to practical activities for interns themselves has a beneficial effect on clinical thinking, makes them feel like creators, and increases the creative component of the medical profession.

Key words: interns, paediatric dentistry, cognitive activity, scientific work, activation.